

Teksti MAIJA NIEMINEN Kuva JUSSI GÄVERT

Cattleya mossiae

VENEZUELAN KANSALLISKUKKA

Venezuelasta 1836 löydetty yksilehtinen katleija lähetettiin Liverpooliin George Greenille, joka antoi sen ystävälleen Mrs. Mossille. Kun katleija kukki, Mrs. Moss vei kukan ja kasvista piirtämänsä kuvan Glasgow yliopiston kasvitieteen professori William J. Hookerille. Tämä kuvasi katleijan Curtis's Botanical Magazinessa 1838 ja antoi sille nimen kasvattajan mukaan *Cattleya mossiae*.

Kuvaus

Cattleya mossiae kasvaa epifyytinä puiden latvustoissa Venezuelan pohjoisosan rannikolla 900–1500 metrin korkeudella. Väri- ja kokomuunnoksia on useita, tavallisin on vaalean violetti. Huulessa on yleensä keltaista ja hieman punaista.

Cattleya mossiae kukkii keväällä. Kukkia on 2–5 ja ne ovat sitä suurempia, mitä vähemmän niitä kukintovarressa on. Tuoksuvien, 4–5 viikkoa kestävien kukkien läpi-

mitta on 15–18 senttiä. Kukinnan jälkeen kasvi lepää jonkin aikaa ennen kuin uusi verso alkaa kasvaa. Toisistaan 2–4 sentin välein kasvavat varsimukulat ovat 18–25 sentin pituisia ja niiden päässä on 20 sentin pituinen ja 5 sentin levyinen lehti. Lehden ja varsimukulan yhtymäkohdasta kasvaa kukkatuppi. Joskus kukkatuppi kuivuu tai puuttuu kokonaan, mutta se ei estä kasvia kukkimasta.

Kasvuolot

Cattleya mossiae – kuten kaikki muutkin katleijat – tarvitsee runsaasti valoa. Parasta olisi, jos sen voisi viedä kesällä ulos. Kuitenkin yölämmön putoaminen alle +15 asteen saattaa keskeyttää kasvamisen. Kasvu yleensä jatkuu lämmön taas noustessa. Paras paikka olisi kasvihuone, jossa lämmitin antaa riittävän yölämmön. Kasvukaudella kastellaan reilusti, mutta kasvualusta saa kuivahtaa kastelujen välillä. Ravinnetta annetaan kasvun aikana. Paras kasvualusta koostuu kaarnasta ja sammalesta, joiden sekaan voi laittaa hiiltä, perliittiä tai vastaavaa materiaalia, joka estää kasvualustaa tiivistymästä.

Omat kasvini

Suosikkiorkideani on 1998 Rosenheimerilta hankittu *Cattleya mossiae* 'Goliath', joita minulla on kaksi. Ne ovat takuuvarmoja kukkijoita ja niiden kukat ovat voimakkaan puna-violetit ja isot. Ne eivät tähän mennessä ole suostuneet kukkimaan vielä toukokuussa, vaan vasta heinäkuun alkupäivinä. Sen jälkeen ne lepäivät, vaikka useimmat muut katleijat kasvavat. Uusi verso alkaa kasvaa vasta syyskuun puolivälissä ja kasvua jatkuu yleensä joulukuun alkupuolelle asti. Lisävalo on katleijoille eduksi, mutta ellei lämpötila ole korkea, pärjää *C. mossiae* ilmankin. Versot ovat aina olleet kukintakokoisia, kun valon lisääntyminen keväällä käynnistää kukinnan. Goliath on iso: sen varsimukula on 25–30 senttiä, lehti 30 senttiä, eikä siis mikään kodin kaunistus. Mutta upeat kukat korvaavat kaiken.

Kaikenkaikkiaan *Cattleya mossiae* on mitä suositeltavin kasvi sille, joka rakastaa isoja, näyttäviä, tuoksuvia ja värikkäitä orkideoita. ■